

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli języka
polskiego szkół podstawowych

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Publiczną Bibliotekę Pedagogiczną
RODN”WOM” w Częstochowie; Autorzy: Aneta Przybyłowicz, Ernest Pidzik

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA:
uczniów klas czwartych/piątych
PROWADZONYCH PRZEZ:
nauczyciela języka polskiego

TEMAT:

Mistrz ortografii – wyrazy z „ó” i „u”

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

Kształcenie umiejętności poprawnego mówienia oraz pisania zgodnego z zasadami ortofonii oraz pisowni polskiej.

Kształcenie umiejętności porozumiewania się (słuchania, czytania, mówienia i pisania)

w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych, w tym także z osobami doświadczającymi trudności w komunikowaniu się.

Poznanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się.

Kształcenie nawyków systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania.

Zachęcanie do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach oraz rozwijanie umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Ortografia i interpunkcja. Uczeń:

- pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni;
- poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, średnika, nawiasu.

METODY PRACY:

- metody aktywizujące („Burza mózgów”),
- metoda obrazkowa (asocjogram obrazkowo-wyrazowy, fiszki)
- technika „Zadanie na dobry początek”, mnemotechniki,
- technika „Test-powtórka”,
- technika „Zdań niedokończonych”,
- zadania interaktywne bazujące na zastosowaniu technologii informacyjno-komunikacyjnej.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- urządzenie medialne z dostępem do Internetu (komputer, laptop, tablet, smartfon),
- materiały multimedialne (prezentacje, puzzle, infografiki, zadania interaktywne, test, nagrania dyktanda, awatar-dyktando, zadania na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej),
- dodatkowe materiały do wykorzystania (fiszki, karty pracy, zestaw słówek z „ó” i „u”).

PRZEWIDYWANY CZAS:

2 godziny dydaktyczne

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Użyte skróty:

N/n – nauczyciel/nauczycielka

U/u – uczeń/uczennica/uczniowie

1 godzina dydaktyczna

Faza przygotowawcza

N/n po czynnościach organizacyjnych (powitania, sprawdzenia listy obecności) wyświetla pierwszy slajd prezentacji (zał. 1) i udostępnia u/u link do puzzli (zał. 2), prosi u/u o ułożenie puzzli. Następnie pyta u/u, co widzą i jak myślą, jaki będzie dzisiejszy temat lekcji (Zadanie na dobry początek).

Wariant 1

U/u ustnie podają słówka, pasujące do zaobserwowanych obrazów: król, autobus, ogórek, chmury itp., odgadują, że temat lekcji będzie związany z zasadami pisowni wyrazów z „ó” i „u”. N/n wspólnie z u/u podaje temat lekcji – Mistrz ortografii – wyrazy z „ó” i „u” (zał. 1).

Wariant 2

U/u w grupach wypisują słówka do obrazków. Grupa, która będzie miała największą liczbę prawidłowo zapisanych słówek – wygrywa. (Mogą zrobić listę na komputerze, zrobić zrzut ekranu i przesłać na chat lekcyjny zajęć zdalnych.)

Faza realizacyjna

N/n zachęca u/u do wykonania zadania interaktywnego (dopasowanie wyrazów do obrazków, zał. 3). Każdy u/u indywidualnie otrzymuje link z interaktywnym zadaniem. U/u wykonują zadanie, a następnie sprawdzają jego poprawność z wyświetlonym slajdem prezentacji przez n/n. N/n pyta u/u, komu udało się prawidłowo wykonać to zadanie.

N/n przypomina na podstawie infografiki (zał. 1) zasady ortograficzne pisowni wyrazów z „ó”. Prosi u/u o zapamiętanie ich wraz z rymowankami i przykładami.

Zadanie 1

Wariant 1

N/n podaje u/u link do zadania interaktywnego – podział słówek ze względu na regułę (zał. 4). Każdy u/u wykonuje zadanie i udziela informacji zwrotnej n/n, czy popełnił błąd i w którym wyrazie.

Wariant 2

N/n wyświetla slajd z zadaniem interaktywnym i wspólnie z wybranymi/chętnymi u/u wykonuje zadanie. U/u podsumowują zadania i zwracają uwagę na trudniejsze słówka.

Wariant 1 i 2 dotyczy wszystkich zadań od nr 1 do 4.

Zadanie 2

N/n objaśnia polecenie zadania 2 (Quiz z „ó”, zał. 5), podaje u/u link do kolejnego zadania lub wspólnie z u/u na forum rozwiązuje to zadanie. U/u sprawdzają swoją wiedzę

i umiejętności pisowni wyrazów z „ó”. N/n oczekuje na odpowiedzi od u/u, komu udało się wykonać to zadanie bez błędów za pierwszym razem.

N/n przypomina na podstawie infografiki (zał. 1) zasady ortograficzne pisowni wyrazów z „u”. Prosi u/u o zapamiętanie ich wraz z rymowankami i przykładami.

Zadanie 3

N/n wyświetla zadanie interaktywne – dopasowanie słówek do obrazków (zał. 6), a następnie do odpowiedniej reguły.

U/u wykonują zadanie interaktywne (indywidualnie, w parach, w grupach). U/u informują n/n, co było dla nich łatwe, a co sprawiło im trudności.

Zadanie 4

N/n prosi uczniów o wykonanie zadania interaktywnego na „u” - Zabawa typu Wisielec

(zał. 7). U/u dzielą się spostrzeżeniami po wykonaniu tego ćwiczenia, komu udało się wykonać zadanie bezbłędnie, z jednym błędem, z dwoma błędami (za pierwszym razem).

Faza utrwalająca

N/n omawia ostatnie zadanie utrwalające:

Wariant 1 (poziom łatwy)

U/u mają za zadanie wysłuchać tekst dyktanda (zał. 11) lub obejrzeć mówiącego awatara (zał. 9). U/u wypełniają w gotowym tekście dyktanda jedynie brakujące litery „ó” bądź „u” (zał. 8 lub 12).

Wariant 2 (poziom trudny)

N/n prosi u/u o zapis całego dyktanda na podstawie zapisu w formacie .m4a lub awatara (zał. 10). W każdym momencie u/u mogą zatrzymać sobie nagranie i dostosować tempo do pisania.

N/n wyświetla na podstawie slajdu prezentacji multimedialnej (zał. 1) prawidłowo zapisany tekst dyktanda. U/u sprawdzają poprawność swojego wyboru „ó” lub „u” lub całościowego zapisu tekstu.

Faza podsumowująca

N/n podsumowuje zajęcia podając na głos słówka z „ó” i „u”. U/u udzielają odpowiedzi, jak zapisałiby dane słówko i łączą ją z regułą ortograficzną. Zabawa trwa aż do końca lekcji.

2 godzina dydaktyczna

Faza realizacyjna

N/n powtarza z u/u słówka z „ó” i „u” przy pomocy fiszek (w nauczaniu zdalnym można wyświetlić obrazki). N/n pokazuje obrazek (zał. 17), u/u opisują go jednym słówkiem

i udzielają odpowiedzi, w jaki sposób zapisałiby dany wyraz. Jeśli odpowiedzą poprawnie, n/n odkłada fiszkę, jeśli nieprawidłowo - zatrzymuje ją i powtórnie będzie mógł użyć jej

w ćwiczeniu. Zabawa trwa aż wszystkie fiszki przejdą poprawną weryfikację. Za każdym razem jak tylko u/u udzielą odpowiedzi poprawnej lub niepoprawnej, n/n pokazuje tył fiszki (poprawny wzór zapisu słówka).

Faza utrwalająca

N/n objaśnia kolejno cztery zadania do samodzielnego wykonania przez u/u (zał. 13):

- zadanie wstępne polega na sprawdzeniu swojej wiedzy i umiejętności dotyczących reguł pisowni „ó”, „u” i przeklikaniu sobie fiszek. U/u, który poprawnie zapisał słówko, może zrezygnować z dalszego wyświetlania fiszki i odrzucić ją. Jeśli zapis był niepoprawny, u/u zostawiają fiszkę do następnej rundy. Ćwiczenie trwa do momentu, kiedy u/u wszystkie wyrazy zapisze prawidłowo.

- zadanie 1 polega na podzieleniu wyrazów na dwie grupy - słówka z „ó” i „u”. U/u dla utrudnienia mają 25 słówek, w których w miejsce „ó” lub „u” zostały wstawione trzy kropki.

- zadanie 2 polega na uzupełnieniu „ó” lub „u” w tytułach baśni, bajek i innych książek.

- zadanie 3 polega na wypełnieniu ośmiohasłowej krzyżówki.

N/n zaleca u/u, aby wykonywali ćwiczenia do skutku, aż osiągną maksymalny wynik.

Faza utrwalająca

N/n podaje kod do interaktywnego quizu (zał. 14). Na podstawie liczby poprawnie udzielonych odpowiedzi i czasu reakcji n/n otrzymuje po quizie wyniki, informuje o nich u/u

i wręcza w klasie lub prześle pocztą elektroniczną certyfikat (zał. 15) dla najlepszych u/u – Mistrza ortografii wyrazów z „ó” i „u”. Można również nagrodzić u/u ocenami.

Faza podsumowująca

N/n krótko podsumowuje wszystkie ćwiczenia wraz z quizem, podając prawidłowe odpowiedzi.

Objaśnienie pracy domowej

N/n objaśnia pracę domową. Na jej wykonanie u/u mają 2 tygodnie czasu.

N/n podaje u/u NaCoBeZu – na co będzie zwracał uwagę oceniając pracę u/u:

zgodność pracy z wybranym tematem, merytoryczność, estetykę wykonania, pomysłowość, terminowość oddania pracy.

U/u mają do wyboru jedną z trzech opcji (dobierają pracę domową do swoich możliwości):

1. Wykonam krzyżówkę - 12 haseł ze słówkami z „ó” i „u”.
2. Zrobię fiszki obrazkowe – 12 wyrazów (6 z „ó” / 6 z „u”).
3. Napiszę treść autorskiego dyktanda z wyrazami z „ó” i „u”

EWALUACJA ZAJĘĆ: `

Propozycja 1

N/n prosi u/u o określenie stopnia praktycznego zastosowania poznanych reguł pisowni wyrazów z „ó” i „u” poprzez pokazanie odpowiedniego znaku dłonią, np.:

- kciuk do góry (podczas zajęć rzadko popełniłem, -am błędy w pisowni),
- dłoń otwarta (często zdarzało mi się popełnić błędy w pisowni),
- kciuk zwrócony na dół (muszę jeszcze popracować nad pisownią wyrazów z „ó” i „u”).

Można oczywiście zamiast odpowiedniego układu dłoni zastosować **Metodniki** (kolory sygnalizacji świetlnej, kolejno: zielone, żółte, czerwone).

Propozycja 2

Zastosowanie techniki „Zdań niedokończonych”, np.:

Podczas zajęć popełniłem ok. .... błędów.

Największą trudność sprawiła mi pisownia słówka ...

Planuję w przyszłości w zakresie ortografii ...

Najbardziej podobało mi się ...

BIBLIOGRAFIA:

- Chabiuk J., Sposób na ortografię, Warszawa 1997.
- Gałązka Z., Teksty do pisania z pamięci i ze słuchu, Wrocław 2001.
- Gawdzik W., Ortografia na wesoło, Warszawa 1972.
- Każmierczak A., Postolska B., Śliwerska W., Ortografia inaczej, Kraków 1993.
- Nowak F., Książka do... nauczania ortografii dla klasy VI, Bydgoszcz 1992.
- Owsińska E., Staniszevska Z., Dyktanda dla klas I-III, Poznań 1995.
- Paluszewski J., Dyktanda i ćwiczenia ortograficzne dla klas IV-VI, Warszawa 1997.
- Paluszewski J., Dyktanda i ćwiczenia z ortografii dla uczniów klas niższych, Warszawa 1994.
- Pisarczyk E., Teksty do dyktand dla uczniów szkół podstawowych, Warszawa 1993.
- Pisarski R., Gawdzik W., Wierszem łatwiej czyli ortografia i gramatyka dla klas I-III, Łódź 1994.
- Strękowska-Zaremba M., Dyktanda dla klas IV-VI, Warszawa 2004.

NETOGRAFIA:

- Dyktando – klasa IV – z „ó” i „u” [online], [dostęp: 27.10.2021], dostęp w Internecie: <https://www.ortograf.pl/dyktando/dyktando-klasa-iv-z-o-i-u>
- Ortografia – jak zapamiętać podstawowe reguły ortografii? [online], [dostęp: 27.10.2021], dostęp w Internecie: <https://emuna.pl/ortografia-wierszyki-ortograficzne/>
- Ortografia obrazkowa – zasady pisowni z „ó” – część 1 [online], [dostęp: 27.10.2021], dostęp w Internecie: https://www.youtube.com/watch?v=n2ajdxD_0oY
- Piosenki dla dzieci, ortografia „ó”, „Koła samochodu” [online], [dostęp: 27.10.2021], dostęp w Internecie: https://www.youtube.com/watch?v=wBZIW-p_Y8Q
- Wierszyki ortograficzne [online], [dostęp: 27.10.2021], dostęp w Internecie: <https://edukacja.naszaskola.com.pl/?p=530>

Wierszyki ortograficzne z literą „ó” [online], [dostęp: 27.10.2021], dostęp w Internecie:
<http://www.zabawydladzieci.com.pl/wierszyki-ortograficzne-z-litera-o/>

Zasady ortograficzne z „ó” i „u” [online], [dostęp: 27.10.2021], dostęp w Internecie:
<https://www.youtube.com/watch?v=CYTvVErJHVI>

Zdania z trudnością ortograficzną [online], [dostęp: 27.10.2021], dostęp w Internecie:
<https://dyktanda.pl/trudne-dyktanda-liceum>

ZAŁĄCZNIKI:

1. Mistrz ortografii - prezentacja dla nauczyciela dostępny online [dostęp: 30.10.21] <https://view.genial.ly/616ead2c5b72de0dc2f21bb2/interactive-content-ortografia-o-czy-u>

skrót linku: <https://tiny.pl/9928m>

2. Puzzle - Co będzie dzisiejszym tematem lekcji? dostępny online [dostęp: 30.10.21]

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=2995cabe2f8>

skrót linku: <https://tiny.pl/99n6r>

3. Przeciągnij wyrazy do odpowiednich obrazkówdostępny online [dostęp: 30.10.21]

<https://view.genial.ly/6176c6c8358ef30d4830b8b8/interactive-content-copy-ortografia-o-czy-u>

skrót linku: <https://tiny.pl/9wf7w>

4. Grupowanie na „ó” dostępny online [dostęp: 30.10.21]

<https://learningapps.org/watch?v=pmuwojy1k21>

skrót linku: <https://tiny.pl/99nvp>

5. Quiz na „ó“ dostępny online [dostęp: 30.10.21]

<https://learningapps.org/watch?v=p3jdqe41c21>

skrót linku: <https://tiny.pl/99nzh>

6. Pisownia wyrazów z „u” dostępny online [dostęp: 30.10.21]

<https://learningapps.org/watch?v=p76ho462c21>

skrót linku: <https://tiny.pl/99n31>

7. Zabawa typu Wisielec dostępny online [dostęp: 30.10.21]

<https://learningapps.org/watch?v=pojg77d2t21>

skrót linku: <https://tiny.pl/99khf>

8. Dyktando dostępny online [dostęp: 30.10.21]

<https://www.ortograf.pl/dyktando/dyktando-klasa-iv-z-o-i-u>

skrót linku: <https://tiny.pl/99kq6>

9. Awatar-dyktando dostępny online [dostęp: 30.10.21]

<https://www.voki.com/site/pickup?scid=18386714&chsm=4cbcc9cc4d744a390a66ab2c1e5ee29e>

skrót linku: <https://tiny.pl/99kqj>

10. Dyktando - slajd z prezentacji dostępny online [dostęp: 30.10.21]

<https://view.genial.ly/617a7217b7c7c80dde3e765a/interactive-content-copy-ortografia-o-czy-u>

skrót linku: <https://tiny.pl/9wf7p>

11. Nagranie tekstu dyktanda – .m4a dostępny online [dostęp: 30.10.21]

https://drive.google.com/file/d/1M7wRx_fp7_Wy2Mue-9YmGGvWWZIZ4kNM/view?usp=sharing

skrót linku: <https://tiny.pl/992tv>

12. Dyktando – uzupełnianie „ó” czy „u” dostępny online [dostęp: 30.10.21]

<https://learningapps.org/watch?v=pcydbemck21>

skrót linku: <https://tiny.pl/9927f>

13. Ćwiczenia interaktywne - Zintegrowana Platforma Edukacyjna:

1. Fiszki
2. Dopasuj wyrazy do odpowiedniej grupy – słówka z „ó” / słówka z „u” – brakujące litery
3. Baśnie, bajki i lektury
4. Krzyżówka

<https://moje.zpe.gov.pl/dolacz/54597900> dostępny online [dostęp: 30.10.21]

skrót linku: <https://tiny.pl/9922n>

14. Test ze słówek z „ó” i „u” dostępny online [dostęp: 30.10.21]

<https://quizizz.com/admin/quiz/617002a22fe44d001d549904>

skrót linku: <https://tiny.pl/992sc>

DODATKOWE ZAŁĄCZNIKI

15. Certyfikaty Mistrza ortografii dostępny online [dostęp: 30.10.21]

https://drive.google.com/drive/folders/1-V8_gxhaRqz55KTea14RFiG6Npypv7u1

skrót linku: <https://tiny.pl/9wdln>

16. Skrót linków dla n/n

17. Fiszki dostępny online [dostęp: 30.10.21]

<https://docs.google.com/document/d/1sw3LdbvlnQBkAEQ0ADKgLL7EwhtE6vQI/edit?usp=sharing&oid=100952640717449240665&rtpof=true&sd=true>

skrót linku: <https://tiny.pl/9wfpz>

18. Zasady ortograficzne z „ó” i „u”S

19. Lista słówek do uzupełnienia przez u/u

20. Lista słówek z „ó” i „u”

KOMENTARZ METODYCZNY

WSKAZÓWKI I ZALECENIA OGÓLNE

Przygotowany materiał przeznaczony jest do realizacji na dwie godziny dydaktyczne. Stanowi powtórkę do zrealizowanych już odrębnie lekcji, poświęconych zasadom pisowni z „ó” i „u”. Jednakże może on stanowić osobne lekcje wprowadzające dopiero reguły z „ó” i „u”. W tym ostatnim przypadku należy dobrać i dostosować materiał do konkretnej lekcji.

Scenariusz może być wykorzystany przez nauczycieli języka polskiego jako materiał na lekcje programowe, zajęcia wyrównawcze lub/i dodatkowe ćwiczenia i zadania dla uczniów przygotowujących się do dyktand czy konkursów w zakresie polskiej ortografii.

Scenariusz można realizować przez dwie godziny dydaktyczne, jedna po drugiej lub oddzielnie.

W kwestii zakresu prac domowych istnieje możliwość zamiany zadań wykonywanych indywidualnie przez uczniów. Wtedy uczniowie zdobędą certyfikat (Mistrz ortografii wyrazów z „ó” i „u”) nie na podstawie testu (zał. 14), lecz na podstawie napisanego

dyktanda (zał. 10, 12). Wszystko zależy od nauczyciela, warunków pracy i nauki, tak aby wyłonienie zwycięzców było mierzalne i sprawiedliwe.

Dodatkowo do scenariusza dołączono listę słówek, tabelę z regułami (zał. 18, 19, 20) oraz zestaw skróconych linków (zał. 16) wraz ze zrzutami ekranu dla nauczyciela i ucznia/uczniów.

WSKAZÓWKI I ZALECENIA DOSTOSOWANIA PRACY Z UCZNIEM/UCZNIAMI ZE ZRÓŻNICOWANYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

1. Wizualizacja treści

W myśl chińskiego przysłowia „Jeden obraz wart jest więcej niż 1000 słów” wzbogacanie materiału lekcyjnego o grafikę, obrazy, symbole, itp. ułatwia zapamiętywanie, przechowywanie i odtwarzanie wcześniej zapamiętywanych słówek, reguł, itp.

W scenariuszu wykorzystano fiszki i asocjogram obrazkowo-słowny. Metoda obrazkowa sprawdza się na każdym etapie edukacyjnym i również później w nauczaniu dorosłych.

2. Użycie kolorów

Do zapamiętania treści, reguł, zwrotów, pojęć, itp. sprawdza się użycie odpowiednich barw. Podkreślanie, wytłuszczenie, pogrubienie tych zagadnień, które chcemy zapamiętać przysłuży się udoskonaleniu lub/i wsparciu pamięci wzrokowej. W materiale zastosowano przede wszystkim pogrubienie i użycie kolorów – pomarańczowy do „ó” i zielony do „u”.

3. Lista zakupów; Pokój i kuchnia

Idealnym sposobem uczenia się jest nauka, która przebiega w warunkach rzeczywistych, np. podczas zakupów. Uczniowie, którzy mają trudności z pisownią, mogą (ewentualnie z rodzicami) wybrać się na zakupy. Jednego dnia dostają listę zakupów (tylko z wyrazami z „ó”, np. 20 dag żółtego sera, 1 opakowanie jagód, miód...) w postaci obrazków,

muszą je rozszyfrować, a po znalezieniu produktów uzupełnić listę słówkami z poprawną pisownią. Drugi wariant może polegać na tym, że obok obrazków dziecko zapisuje słówka, a dopiero po wizycie w sklepie (lub podczas zakupów) sprawdza pisownię. Kolejnego dnia idziemy na zakupy, najlepiej do innego sklepu i z nową listą zakupów

(z „u”), np. 4 bułki, 1 kg cukru, 1 pudełko chusteczek higienicznych – 150 sztuk, 2 jogurty, ½ arbuza. Metoda LOCI (Pałac pamięci) może być wykorzystywana w szkole (zebranie listy słówek z „ó” np. przy tablicy, z przodu sali lekcyjnej, a wyrazów z „u” z tyłu pomieszczenia), w domu (zebranie słówek z „ó” w pomieszczeniu w domu – POKÓJ, a z „u” w KUCHNI), czy w innym często uczęszczanym miejscu. Uczeń dzięki temu otrzymuje wsparcie ze strony nauczycieli, szkoły, lecz także od najbliższych domowników. Uczeń korzysta z wyobraźni, powiązuje to, co powinien zapamiętać z miejscem, w którym się tego uczy.

4. Mnemotechniki

- Ela, Ala, Ola

Rola mnemotechnik w procesie nauczania się i uczenia jest coraz bardziej znacząca. Uczniowie za pomocą różnych technik zapamiętywania uczą się szybciej i na dłużej zostają im w pamięci wcześniej przyswojone treści. Oprócz mnemotechniki LOCI możemy jeszcze zaproponować uczniom na zajęciach wierszyki i rymowanki (reguły pisowni z „ó” i „u”). Np. reguła, która mówi, że „ó” wymienia się na „e”, „a” lub „o” lepiej zostanie zapamiętana w rymowance. Dodatkowo można ją zwizualizować – narysować trzy dziewczynki o imionach: **Ela**, **Ala** i **Ola** i obrysować kontur głowy wraz z kucykiem literą „ó”.

- Skojarzenia, historyjka

Wykorzystanie techniki skojarzeniowej poprzez stworzenie własnej historyjki, ze scenami, akcją, elementem humorystycznym, kolorem, dźwiękiem pobudzi wszystkie zmysły. Uczenie się i nauczanie polisensoryczne sprawdza się u wszystkich uczniów. Przykładem może być lista słówek (zaczynamy od 5 słówek) z wyrazami na „ó”. Skala trudności pisania tych słówek i ich liczba zależy od wielu

czynników, w tym np. od możliwości, umiejętności, wieku, itp. Mamy kolejno słówka: próżna, królewna, krótszy, spódnica, ból, rogów, krów, przyprószyć. Sami uczniowie (indywidualnie lub w grupie) układają zabawne zdanie lub zabawną historyjkę: Pewnego dnia próżna królewna założyła krótszą niż zwykle spódnicę i widok jej nóg sprawił ból rogów u krów w oborze przyprószonej śniegiem.

5. Informacja zwrotna

Każdy uczeń potrzebuje do dalszego rozwoju informacji zwrotnej o swoich wynikach, o tym, co zrobił dobrze, a gdzie popełnił błąd i powinien go poprawić.

Zaproponowane

w scenariuszu zadania interaktywne są doskonałym tego przykładem. Uczeń wielokrotnie może podchodzić do zadań i otrzymywać odpowiedź na temat swojego wyniku i poziomu przyswajania wiedzy i umiejętności. W ten sposób każdy może osiągnąć 100% wynik uzyskany w zadaniu. Wpływa to niezwykle motywująco.

6. Samokształcenie

W dodatku do tego scenariusza przewidziane zostały, oprócz linków dla ucznia do zadań interaktywnych, które wielokrotnie można wykonywać również w domu, karty dodatkowe: lista słówek z brakującymi literami „ó” i „u” (zał. 19), które można uzupełnić (w danym kolorze) oraz tabelki, do których można w odpowiednie kolumny (zgodnie z zasadami ortograficznymi) umieścić pocięte słówka z przygotowanej listy (zał. 20). Pojedyncze słówka można również zawieszać na firance, w kuchni na lodówce, itp. zgodnie ze wskazówkami ujętymi w punkcie 3 (patrz powyżej). Materiał w załącznikach 19 i 20 celowo zawiera liczne powtarzające się słówka.

INFORMACJE DODATKOWE

Obrazki użyte do fiszek (zał. 17) oraz w zadaniu wstępnym (ZPE) pochodzą z portalu <https://pixabay.com/pl/>

- mrówka <https://pixabay.com/pl/vectors/mr%c3%b3wka-owad-zwierz%c4%99-czerwone-mr%c3%b3wki-156893/>

- papuga <https://pixabay.com/pl/vectors/ptak-kresk%c3%b3wka-posta%c4%87-papuga-pirat-1297727/>

- żubr <https://pixabay.com/pl/vectors/bizon-baw%c3%b3%c5%82-zwierz%c4%99-rogi-ssak-byk-23160/>
- mózg <https://pixabay.com/pl/vectors/m%c3%b3zg-umys%c5%82-a-i-ai-anatomia-2750415/>
- mur <https://pixabay.com/pl/vectors/mur-z-ceg%c5%82y-%c5%9bciana-ceg%c5%82y-tekstura-146753/>
- bułki <https://pixabay.com/pl/vectors/bu%c5%82ki-chleb-jedzenie-w%c4%99glowodany-37443/>
- wróżka <https://pixabay.com/pl/vectors/wr%c3%b3%c5%bcka-mityczny-mit-mitologia-29167/>
- ropucha <https://pixabay.com/pl/vectors/%c5%bcaba-ropucha-p%c5%82az-zwierz%c4%99-biologia-153803/>
- pokój <https://pixabay.com/pl/vectors/dom-pok%c3%b3j-%c5%82%c3%b3%c5%bcko-meble-sypialnia-294594/>
- kłódka <https://pixabay.com/pl/vectors/zamek-bezpiecze%c5%84stwo-klucz-4529981/>
- lustro <https://pixabay.com/pl/illustrations/lustro-odbicie-lustrzane-odbicie-983427/>
- kubek <https://pixabay.com/pl/vectors/kubek-kawa-drink-herbata-stokrotki-48865/>
- poduszki <https://pixabay.com/pl/vectors/poduszki-rzuci%c4%87-zielony-niebieski-29866/>
- dziób <https://pixabay.com/pl/vectors/kruk-g%c5%82owa-ptak-czarny-pi%c3%b3ro-576679/>
- żaglówka <https://pixabay.com/pl/vectors/%c5%bcagl%c3%b3wka-dzieci-ch%c5%82opiec-23801/>
- królewna <https://pixabay.com/pl/vectors/kr%c3%b3lewna-%c5%9bnie%c5%bcka-dziewczynka-6143958/>

- ulica <https://pixabay.com/pl/vectors/ulica-autostrada-droga-proste-159678/>
- okulary <https://pixabay.com/pl/vectors/okulary-s%c5%82oneczne-okulary-ciemny-159724/>
- stół <https://pixabay.com/pl/vectors/tabela-z-drewna-biurko-meble-klasa-23627/>
- ciężarówka <https://pixabay.com/pl/vectors/transport-ci%c4%99%c5%bcar%c3%b3wka-logistyka-2024012/>

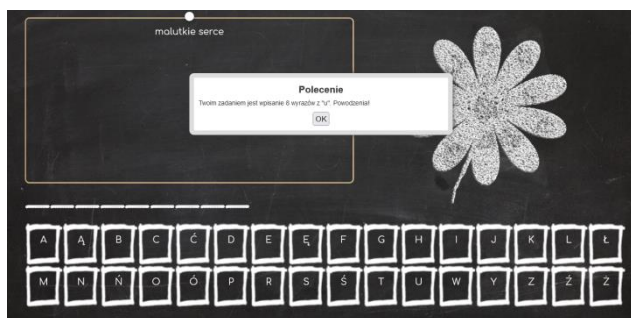
Grafika do slajdów nr 2, 3, 4, 5, 6 i 9 prezentacji multimedialnej oraz wzory certyfikatów (zał. 15) zostały wykonane za pomocą strony

https://www.canva.com/pl_pl/ (dla edukacji) -

https://www.canva.com/design/DAEtQ5mnS3o/QsaXCZyp7Fd0Nye02cUKXA/view?utm_content=DAEtQ5mnS3o&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink

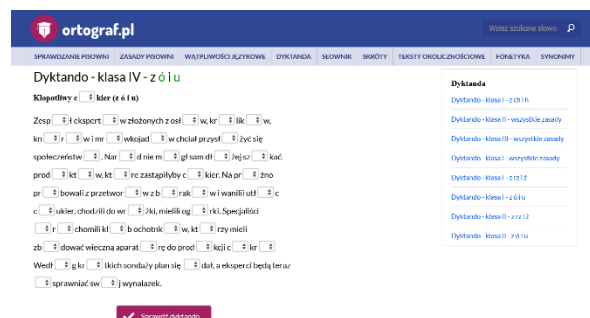

7. Zabawa typu wisielec

<https://tiny.pl/99khf>

8. Dyktando - klasa IV - z ó i u

<https://www.ortograf.pl/dyktando/dyktando-klasa-iv-z-o-i-u>

<https://tiny.pl/99kq6>

9. Awatar – dyktando

<https://tiny.pl/99kql>

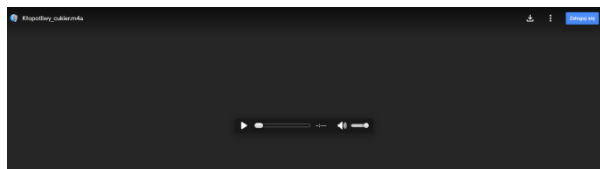
10. Dyktando – slajd z prezentacji

<https://tiny.pl/99kql>

<https://tiny.pl/9wf7p>

11. Nagranie tekstu dyktand - .m4a

<https://tiny.pl/992tv>

12. Dyktando - uzupełnianie „ó” czy „u”

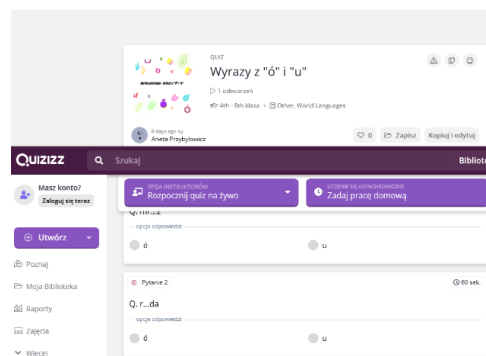
<https://tiny.pl/9927f>

13. Ćwiczenia interaktywne – ZPE

<https://tiny.pl/9922n>

14. Test ze słówek z „ó” i „u”

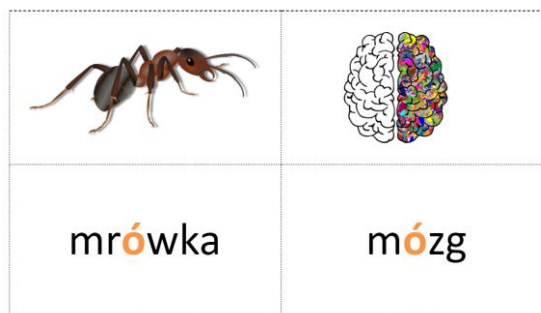
<https://tiny.pl/992sc>

15. Certyfikaty Mistrza ortografii

<https://tiny.pl/9wdln>

17. Fiszki

<https://tiny.pl/9wfpz>

Zasady pisowni wyrazów z „ó”

<p>ó</p> <p>wymienne na e, a, o</p>	<p>ó</p> <p>w zakończeniach -ów, -ówna, -ów</p>	<p>ó</p> <p>wyjątki do końcówki -ówka</p>	<p>ó</p> <p>niewymienne</p>

Zasady pisowni wyrazów z „u”

<p>u</p> <p>w zakończeniach</p> <p>-uj, -uje</p>	<p>u</p> <p>w zakończeniach</p> <p>-un, -unek, -ulec, -ura, -uch, -usz, -us</p>	<p>u</p> <p>na początku</p> <p>i końcu wyrazu</p>	<p>u</p> <p>w większości</p> <p>wyrazów</p>	<p>u</p> <p>w</p> <p>zdrobnieniach</p>

Załącznik 19 – Lista słówek z „ó” i „u” do uzupełnienia dla u/u

c...kier	zesp...ł	ekspert...w	osł...w
kr...lik...w	kn...r...w	mr...wkojad...w	przysnął...żyć
społeczeństw...	nar...d	m...gł	dł...żej
sz...kać	produkt...w	kt...re	pr...żno
pr...bowali	przetwor...w	b...rak...w	...tł...c
wr...żki	og...rki	...r...chomili	kl...b
ochotnik...w	zb...dować	aparat...rę	prod...kcji

wedł...g	kr...tkich	...dał	...sprawniać
sw...j	żagl...wka	ż...tw	t...lipan
kr...lik	k...ra	chm...ra	bi...rko
n...ż	kakt...s	arb...z	kapel...sz
r...ża	b...ty	kr...l	lod...wka
pi...ro	a...tob...s	wiewi...rka	og...rek
tr...skawka	wr...bel	mi...d	st...t

skr...t	tr...jka	cesarz...wna	kartk...wka
dziadk...w	ws...wka	sk...wka	zas...wka
c...rka	wr...bel	g...ra	si...dma
w...t	kr...l	wzg...rze	złot...wka
Krak...w	siatk...wka	jask...tka	otw...r
wr...cić	rodzi...w	źr...dło	ok...wka
baron...wna	chł...d	w...r	samoch...d

pszcz...ł	motor...wka	koszyk...wka	b...l
tch...rz	ps...w	mal...j	interes...je
żart...je	opiek...n	pak...nek	ham...lec
brz...ch	kakt...s	rat...sz	...w
...wczesny	...smy	...wdzie	z...pa
t...lipan	m...zyka	arb...z	b...ty
tł...m	c...r...nia	mal...tki	słabi...tki

mil...tki	tat...ś	łańc...szek	garg...lec
z...pa	fryz...ra	...pał	em...
glob...s	leni...ch	k...rz	k...la
serd...szko	s...kienka	obr...s	dzi...pla
kog...t	dr...gi	pi...ro	komp...ter
mr...z	r...nda	m...wić	st...dnia
br...dny	kł...tliwy	r...zga	...sta

sok...ł	gzegż...łka	podr...ż	trz...stka
b...k	b...r	B...g	l...d
kr...k	kr...tki	dł...to	sk...ra
p...łk	n...ż	sp...dnica	l...dzie
k...ła	k...łko	k...lig	kr...wka
n...ta	b...tach	kr...lowa	śnieg...
kr...lewna	siedmi...	krasnol...dk...w	m...zykant

kapt...rek	powr...t	dż...ngli	b...ciki
rop...cha	ż...łwie	lod...	Kopci...szek
p...styni	p...szczy	czar...w	k...lig
lekt...ra	zesp...ł	lok...wka	a...tob...s

Załącznik 20 – Lista słówek z „ó” i „u”

cukier	zespół	ekspertów	osłów
królików	knurów	mrówkojadów	przystużyć
społeczeństwu	naród	mógł	dłużej
szukać	produktów	które	próżno
próbowali	przetworów	buraków	utłuc
wróżki	ogórki	uruchomili	klub
ochotników	zbudować	aparaturę	produkcji

według	krótkich	udał	usprawniać
swój	żaglówka	żółt	tulipan
królik	kura	chmura	biurko
nóż	kaktus	arbuz	kapelusz
róża	buty	król	lodówka
pióro	autobus	wiewiórka	ogórek
truskawka	wróbel	miód	stół

skrót	trójka	cesarzówna	kartkówka
dziadków	wsuwka	skuwka	zasuwka
córka	wróbel	góra	siódma
wół	król	wzgórze	złotówka
Kraków	siatkówka	jaskółka	otwór
wrócić	rodziców	źródło	okuwka
baronówna	chłód	wór	samochód

pszc ó ł	motor ó wka	koszyk ó wka	b ó ł
tch ó rz	ps ó w	mal u j	interes u je
żart u je	opiek u n	pak u nek	ham u lec
brz u ch	kakt u s	ratus z	ó w
ó wczesny	ó smy	ó wdzie	z u pa
t u lipan	m u zyka	arb u z	b u ty
tł u m	c ó runia	mal u tki	słabi u tki

milutki	tatuś	łańcuszek	gargulec
zupa	fryzura	upał	emu
globus	leniuch	kurz	kula
serduszko	sukienka	obrus	dziupla
kogut	drugi	pióro	komputer
mróz	runda	mówić	studnia
brudny	kłótniwy	różga	usta

sokó ł	gżegżó ł ka	podró ż	trz u stka
b u k	bó r	Bó g	ló d
k ru k	kró ł ki	dł u to	skó ra
pu ł k	nó ż	spó d nica	lu d zie
k u la	kó ł ko	ku l ig	kró w ka
nu t a	bu t ach	kró l owa	śnie g u
kró l ewna	siedmi u	krasnol u dków	mu z ykant

kapturek	powrót	dżungli	buciki
ropucha	żółwie	lodu	Kopciuszek
pustyni	puszczy	czarów	kulig
lektura	zespół	lokówka	autobus